

norem actualem, per quam effectiue producit filium.

Respondeo, q^d similitudo debet, et similitudo dicitur
 ut sunt eadem similitudo. Text. xxix: sunt ead
 similitudo in re, n^o r^{ati}o: in modo essendi, et signandi,
 nego r^{ati}o. Nam Petrus est simili, Paulus p^{er} albedinem
 suam intrinsecam, quasi in recto signatam, et p^{er} al-
 bedinem Pauli, quasi in obliquo: Paulus est iⁿ p^{er} suam
 in recto, per alienam uero in obliquo. Quod id patet,
 ut bene notat Curtius ad 2. to. in hoc similitudo
 exiens ego n^{on} coexisto Antonio p^{er} meam exiam in
 recto, et per Antonianam in obliquo, est uero An-
 tonius mihi coexistit p^{er} suam exiam in recto, et p^{er} me-
 am in obliquo. Nam coexistere dicit de filiis da-
 as exias; et ideo mea exia ante exiam Antonij me
 denominabat exientem, n^{on} t^{ame}n coexientem, et postquam
 Antonij exiit, me denominat coexientem, n^{on} quod
 ipsa sola, sed sit cum alia: sic actio, cum sit unam
 fra, dicitur modo accepta denominat agens, et efficiens.

Ob. 6.º iⁿ 3.^{am} etdem: species est posterior fun-
 tu, et t^{er}o, q^ua^m illi^{us} p^{ro}bitis resultat; q^uo^o dis-
 tinguuntur ab illi^{us}, ex natura, et n^{on} t^{er}o p^{er} rationem.
 Dist. ans: est posterior nostro modo recipiendi, n^{on} ans;
 q^uo^o prius concipimus rem in suo esse intrinsecam, quam in or-
 dine ad aliud: et posterior a p^{ro}bitis, nego ans: et id
 neque p^{ro}bitis, et natura illi^{us} p^{ro}bitis resultat, id nostro mo-
 concipiendi.

Ob. 7.º iⁿ 4.^{am} etdem: in exia eximior,
 in exia ut potest esse re las coexia, non uero
 similitudinis, q^ua^m equus, et homo sit exientes n^{on} sunt si-
 miles, q^uo^o non potest re las p^{ro}bitis in cui consistere
 frater.

facta in inexistencia ex nemine, in existendo. Dist. anis:
 inexistio in existia extrinseca, unde sumptus, ut potest esse
 relatio coexistia, in anis: inexistio in existia extrinsecum
 equalium, sive in mole, sive in ordine, aut cantium, sive in
 numero anis: Unde existia huiusmodi, nimirum summi generantis
 et homini generati, facit patrem patris,
 et existia hominis generati, et homini generanti,
 facit filium patris, existia vero huiusmodi, nimirum
 patris, filii, et generationis, constituit unam co-
 existiam in se, et duas in modo signandi; nam quod homo
 generans dicitur coexistens homini generato, illa coexistia
 est in recto secundum illam personam, quod se habet ex parte patris,
 et quod homo generatus dicitur coexistens homini gene-
 ranti, tunc illa coexistia est in recto secundum aliam personam,
 quod se habet ex parte filii.

Ex dictis, colligitur, quod optime salvari debet nos-
 tram sententiam, quomodo in Deo dari possint
 relationes personales, quin ulla in Deo admittatur multitu-
 tudo, aut imperfectio: nam cum esse relative creatorem ex-
 onit aliud sit, quam exire Deum, et creaturam, quam ipse fecit,
 nullum est invidens, imo magna perfectio dari in Deo
 de nono relative reales, quod arguitur in Deo virtutem
 effectivam, et aliam perfectionem, nisi verum in ipso in-
 trinsece ponantur, aut estant. Ut sane huiusmodi
 relationes reales, personales, in Deo admittantur Okamus in
 1. dist. 30. Gabriel ibidem q. 5. Durandus q. 3. Gre-
 gorius dist. 28. q. 3. a. 1. Martilius q. 32. a. 1. Pa-
 lacius in 1. dist. 5. Sonina, s. Metia d. 25. ad 4^m. He-
 nev. in 1. dist. 30. q. unica. a. 3. Furtadus citatus sec. 2. a
 2. 18. Raynaldus ubi 3. Aurelius apud Capreolum.

dia. 30. in argumentis; 2^{am}, q. cum Gregorio uero et
 et apertè nullum se uidere, & ex B. & ex His au-
 riguidibus, aut coetaneis suis, q. irium opinaretur.
 Bonaventura 2. theologia c. 7, Sironius libro de perso-
 na à capite 26., Philo Hlabreus in libro de nominum
 mutatione tractans illud | Ego sum deus tuus | Au-
 gustinus 5. de Trinitate c. 15., et 16., Syrilus in the-
 sauro c. 11. c. medium, Iustinus q. 113. ad Orthodo-
 xos Anselmus expressissime in Monologio c. 24.,
 Tertulianus aduersus Heliozinem c. 3., Dama-
 cenus in dia c. 50., Boetius ad Symmachum de
 Trinitate circa finem, imò et Sanctus B. est in ea-
 dem sententia expressè q. 7. et loca a. B. quatuor, alibi,
 præsertim in opusculo 43. tractatu 5. c. 1. neget esse
 in deo tales relatiōes ad creaturam, eoque deus non sit
 in eod. ordine cum creatura.

Etiam in rationem diuini B. bene respicit
 Durandus citatus n. 7., q. si per extre-
 ma eiusd. ordinis utrobique ea, q. uniuersè iure in
 aliquo, et hoc non est narium ad relatiōem realem,
 aliqui subiecta, et accien. n. possent ad inuicem re-
 ferri: si utique extrema, q. sint ambo cre-
 ata, et tunc petiti manifestè prius. hoc n. ipsum è
 in q. nimirum, et inu. deum, q. est extremam incre-
 atum, et inu. creaturam, q. est extremum creatum, possit
 intercedere relatiō reali, p. t. Est tu tum San-
 ctus B. respondeat n. posse, q. deus est et in creaturam, cre-
 atura uero est quid creatum.

Si dicas cum Capreolo in l. dist. 30. q. 1. ad
 1^m. Aureo 6. 3. 2^{am}. extrema eiusd. ordinis

quæ illa.

esse illa, quae unum inclinatur ad aliud ^{pro} suum bonum.
 Contra est, q^a id solum videtur habere locum
 in relati^o 2° q^ori, quae fundantur in actione, et passi-
 one: at vero, ut dicitur relati^o distincti^o, et dicitur, quomodo
 erit varia inclinatio unius relati^o ad aliud, cum potius
 ut debeat esse declinatio? In si deus n^o minimus est dis-
 tinctus a qualibet creatura, quam creatura ipsa in se, nec est
 cur n^o habeat relationem realem distinctam ad quamlibet
 creaturam. Imo si idem in relati^o 2° q^ori datur
 inclinatio mutua, q^a efficitur recipit esse, quod est eius
 bonum intrinsecum, et tunc dat esse, qd est eius bonum
 extrinsecum, et deus, ut potentius creaturam habet
 hanc inclinationem, q^a et est illius bonum extrinsecum da-
 re esse creaturae, alioqui nec ipse habebit relationem
 realem cum q^a alium concernit a se potentius, q^a incli-
 natio ipse potentius ad effectum non est maior, quam in-
 clinatio dicitur potius ad creaturam potentius.

Hoc melius percipitur, ut dictum est § 3. Hoc
 intelligitur, si aduersus, cum dicitur citato § 39.
 relationem specialem n^o esse proprie ordinem unius ad ali-
 ud. Sed sunt, inquit, duo istius absi, sumpti non
 ab una re sola, sed a duabus sit exi^o abibus: potest
 simile dici^o ad aliud, n^o q^a una albedo ordinatur
 ad aliam, sed q^a est istius sumptus per comparationem
 ad aliam, i. ab alia sit: quo dicitur album, et si-
 mile, q^a album sumitur ab albedine sola, sit aut^o
 a duabus.

Ceterum q^a illud notandum est appropinquat con-
 ceptionem transcendentalem, q^a est uniu-
 lum, et nexus oio intrinsecus trahens unum ad aliud, i^o

uix potest recipere relationem finalem alio modo,
 nisi per spem iuncti ad aequale in a se. In ex de-
 billitate nostri illius in concipiendo aliqua quoad
 nos arduis mutabilibus in subto, s. in finis relati-
 onis finalis, q^a cum recipiat illum nexum finalem
 accidentalem ad instar ordinis transcendentalis, ad a-
 quale intrinseci, et modo recipiat in subto ta lem-
 xum, q^m adest tunc, modo non recipiat, q^m eius abest,
 adeo arduis intra ipsum subto aliquam mutationem.
 et in hoc sensu negat Sanctus Th. in illo opuscu-
 lo 48. dari in deo relati. finalis.

Ne t^o uera cum relati. finalis non sit or-
 do unius ad aliud, s. nexu, s. in exio du-
 orum, sine dubio q^m unum non transit nario ad aliud,
 ut se cum illo innectat, debet aliud extremum et conlar-
 vere, et quodammodo se mouere, ut fiat iunctio. q^d
 quidem accedit in relati. finalibus, q^d i^o q^d et non
 nario, neque q^d etiam innectunt, et ideo in relati. trans-
 cendentibus possunt esse relata n^o mutua, quae
 est scibile ad sciam, scia n^o epictis ordinat^o ad sci-
 bile, non ita scibile ad sciam: at uero in finalibus
 cum neutrum ordinat^o nario ad aliud, nisi fiat mu-
 tui rursus, n^o dabit^o iunctio, ut patet, q^d neutrum de
 se est terminum ad quodredum aliud.

Collet 2°. Relata finalia in eo distingui
 a transcendentibus, q^d finalia in suo
 ipso finalit^o includunt utrunque extremum, n^o ita
 transcendentia: nam per id res distinguitur,
 per quod instituit^o, s. relatum finale instituit^o
 finalit^o per inclusionem tri, q^d per illam ad finis

à transcendentali. Bn' recte dicit Suarez dicitur
 in 2. dno, qd' relati sumat suam rationem palem,
 et specifiam ex termino: inde aut' res habet dis-
 tinctionem in essia, vn' habet specifiam rationem,
 ueritate, neque uere dici pot', quod relatum p'ea-
 le respiciat purum inum nit illi p'stando, & acci-
 piendo, et pater generans filium dat esse filio, et
 filius genitus à patre, accipit esse à patre, et vn' rela-
 tum p'ntis ex una p'e est totum illud / Pater gener-
 ran, filium / et ex alia / Filius genitus à patre / et
 ides datio, et acceptio inuolunt' in ipso relati,
 accipit non est in illi, et puritas, q' uolens assignari,
 et perquam uolens à transcendentibus distingui-
 tur. Ita Surt. citatus sect. citata 2. q. 4. circa
 medium.

Sectio 2^a

De relatiis subto, finito, et et proprietatis.

Suppono ex hoc à notione prior. Et dicitur:
 Subtum relati p'ntis est id, qd' subtum finiti, et
 tri. Bn' q' relati n' distinguat' à finiti, et tri. q'
 est. Bn' qn' finiti, et tri, habuerint subtum,
 illud et habebit relati, non ita qn' illa caruerint:
 nisi uel, notare ipsam finiti, et trium ratione
 nostra subtum relati, qm' uirtute ab illi, distin-
 guit'.

Dico 2° oia illa sunt finium, & inte-
 grant finium relati, quod aliquo sub-
 lato relati perit. Pr^o q^a o^e illud est finium re-
 lati, q^o est ratio, aut extrema referenti, & in-
 ctans, sed ablata quavis, et partiali ratione re-
 ferendi, exia n^o referant; q^o q^o quid ablatum e
 ratio n^o referendi, id positum erit rati referendi, e
 ite finium relati.

Ob. 1°. in relatiu cae, e effi^a nos-
 tram d^oam actio est ratio, aut extrema
 referant; et in ea ablata, non perit relati, q^o fin-
 tium relati n^o est o^e illud, quod sublato perit relati.
 Dist. min: non perit relati morati, id. min: n^o perit
 physice, neq^o min: ut dictum est in sec. pcedense
 In Instabi.

Ob. 2°. Ablato tri^o aufert^o relati iuxta
 notam gniam, et in tri^o n^o est finium,
 alioqui confunderet^o tri^o, et finium; q^o n^o o^e
 illud, quod sublato tollit^o relati, est finium relati.
 Dist. min: tri^o n^o est finium totale, et adaequatum
 relati, id. min: non est parziale, et inadaequat^o
 neq^o minorem. Ceter^o in applicati nomea finiti
 ad illam p^om, in qua nosser^o illu^o recipit totum ne-
 xum relati, q^o dicit^o in recto: et ita istam gratiam
 uocamus efficacem, et istam copioem dicimus ueram,
 In efficacit^o p^om ut in isensu uoluntati, et ueri-
 tas p^om in o^eo ueris.

Dico 3°. Tri^o relati, finalit^o natio debet effici
 q^o reale, et actu exieri. Pr^o q^a tri^o est pars ef-
 ficialit^o relati, relatio aut^o est ens uerum, et reale, et sub-

n. 10

to uerit.

181
to accidentale, sed relatio n'est subto accidentali, nisi quia res
est illi res, qua res sumit ab eia ipsa, ut; q
res debet esse realis, et actu existens. Unde q' relatio
est actualis, neque duorum, eorum, ea vero, q' non existunt, n'
possunt uniri; etc.

Ob. 3.º Ad rem presentem, presentem, et futuram
datis relatio transcendentali, q' est dandi pot
finita. Neg. itiam, q' relatio finita sumit par
tialiter ex pte, n' ita transcendentali, ut dictum est
in sec. pcedente. Haec itaq' pte, et Ob. 4.º

Ob. 4.º Propositio de futuro rei est
vera, si veritas est relatio finita, q' da
tr relatio sine tr' existente. Dist. modis. p' p'io de futu
ro est vera moralit' loquendo, ut mai' est vera
physic' loquendo, antequam ponatur obitum, nego
veritatem. Nam nemo quidem censet' moralit' loquer
de mentis supposito q' obitum sit gerendum a
p' rei, sicut enuntiatur antequam sic, q' scilicet
finitum enuntiandi modo, q' postea itaq' non
t' est modo tota veritas physica, q' integrat' ex
obit, q' ex enunciatione, ut late docuimus in Sup
plemento p' q' q' de Operatione itaq' a. 4.

Dico 4.º tri' relatio finita debet esse obitum.
Et q' si relatio terminat' ad suum terminum, ut
relatum, terminabit' ad se ipsam, q' includit terminum, ut
respectum, s' ut in sum; q' debet ad illum termina
ri, ut absolum.

Ob. 5.º Relatio transcendentali tria' ad
suum terminum, ut respectum, q' invariabiliter
ad finem, ut finis est, et tria' tria' ad finem, ut ma
est, n'

est, n' uo ut subia est, aut ut ens est, q' n' habet ordinem, et oppositionem ad illam nisi ut tale ens est, nimirum ut p'ia passiva, siue ma est; q' et' relas p'ialy.

Neg' 2^oiam. Dicitur ma est, q' relas transcendentali n' includit trum, neque ut absam, neque ut rium, et uo n' est inueni, q' ad illum et' ut rium inet, q' non sequit' trum, neque et' partiato ad se ipsam: acuo relas p'nealy, cum includit trum, ut rium, si ad illum, ut rium traret, iam traret' sa' partiato ad se ipsam.

Dein relas transcendentali, q' est mu: sua, ideo respicit trum, q' sibi p'portionalis, aut p' q'ny rium; relas uo p'ialy, non ideo inectit extrema, q' sunt ineya, s' q' habent finitum inextiois, et' ideo est ad finita, n' uero ad inextionem.

Ob. 6° Si relas trati ad absam, p'ncipit Petrus, uo pater, quam Ioannes sit eius filius, posita n. humanitate Ioannis, q' est absa, statim resultat relas patris in Petro. q' est. **Neg' 2^oans,** q' h' relas patris statim resultat posita subia filij in posterioritate na ad illam, t'n' relas filij in eod' instanti resultat ut na cum paternitate, et posterior na ad subiam filij geniti, et patris generantis, q' a subia filij, et patris resultat, n' a paternitate.

Replicabis: ideo relasij sunt ut na, et' co'p'ioe, q' una respicit aliam; q' b' trum est rium, s' uo sunt ut na, et' co'p'ioe. **Neg' 2^oans:** ideo n. sunt ut na, q' n' dependent ad inuicem in suo esse: et' ideo sunt ut co'p'ioe, q' una includit aliam, s' q' est una, ead' q' p' d'io

canonico

modi

modo signata, ut dictum est secl' pcedenti & Præmissis.

Coll' 1° Relatiōem pcedentem esse,
ut sine sit nā, et recipere, ut sine unā extrema
à pte rei dicta: ut ad eas non detur per se motus, q' agens
non intendit rerum reparatiōem, sed em' entitatem ab sam.
Et postquam posita est, ex ita manet incomparabili, cu'
alia, s' receptibili cum alia, et pp' riam, et simili-
tudinem, et pp' distriam, et dissimilitudinem.

Coll' 2° Relatiōem semper uariari, et
nōi' et pte ad uariationem uniuslibet
extremi, et numericam, et sp'ificam, q' non distingui-
tur à quolibet et illo, s'm' totum esse, q' includit.
Un' r'iem est non posse unum motum per eandem
relatiōem respicere plures r'ios, s' nō, s' sp'ificos.

Coll' 3° Relatiōem pcedentem non dicere
perfectionem adaequatē intrinsecam
subto. Patet q' relatiō n' est ista intrinsecam sub-
to.

Coll' 4° Inrelatiōes pcedentes non esse rela-
tiones non mutuas, sed oēs esse mutuas, cu'
nōt sine pceder coexistiam talium extremorū: agnō oēs esse
ria, et distriam, causanti, et cāti, s' cā et effij: ut ali-
q' sunt æquiparantia, nimirum si sunt r'ia, aliq' dis-
quiparantia, nimirum, si sunt distriam, et cāti, et
cāti. In tertio aut' genere n' uidetur esse nisi relatiō pceden-
tis, non mutua ex pte mensurati, si un' illi pcedenti relatiō inser-
cedit, q' extrema sunt realia, realit' r'ia, et realit' dis-
ta, tunc uidetur illa relatiō reducenda ad relatiōem cā, et
effij, q' mensura dicit' cā exemplari, s' sp'ifico:
riua, et mensuratum d' illud effij.

Disputatio Decima.

De qualitate.

Secundum

Quid sit qualitas, & quatuorplex?

Talemur invenire qualitatis in eorum definitionem, eiusque exactam divisionem a nobis ignorari: nam Arlejo in Logica c. 18. de quali, & qualitate, & in Metaphisicis lib. 5. in fine qualitatis sic eam definit: Qualitatem dico, qua quales quidam dicuntur. Hanc definitionem coiter non placet, & Furtadus in Metaphisicis disp. 14. sect. 1. §. 2. Ita igitur inquit, non tam est definitio, quam inanis quiddam negatio | quo tamen modo tolerabili sit, ostendit Suarez in Metaphisicis d. 42. sect. 1., & in Logica c. 18. de qualitate, et cum eo C. in sua Logica ibidem q. 1. a. 1.

Sed revera aliam definitionem qualitatis Suarez in hunc modum continnavit: Qualitas est actus absum substantiam in operando, & operando simpliciter perficiens. Hanc defendunt ubi S. Suarez, C., & Furtadus, et coiter B. Q., sed nemo penitus explicat, qua ratione sit proprium qualitatis ponere, quam aliorum actuum, perficere simpliciter substantiam: nam illi ad veritatem magis videntur accedere, qui dicunt alia actus id simpliciter non perficere substantiam, q. 1. si extrinseca

ut actio, & habitus, quae cum nō sint simplici in
ipsa subiecta, sic et eam nō perficiunt simplici: &
si sunt intrinseca, ita ordinantur ad aliqd ex-
trinsecum, & intrinsecum, ut simplici per se suum
esse finale nō eēt expectabilia, imo superflua, ni-
si eēt illud aliud, ad qd ordinantur: talis est quan-
titas, qd est est varia, in quantum est ratio ex-
tensionis in loco, & ubi in quantum est ra-
tio actualis extensionis, & Sicut dispositio pi-
um in loco, & Melas ad aliqd, & Dardas ad tem-
pus, & Pās per se primū. Et hoc intelligunt qm di-
cunt istam qualitatem simplici perficere sub-
iectam in eēdo, & operando, i. istam qualitatem tri-
buere suum esse finale subiecti sine ordine ad aliud,
& virtutem agendi, qm alia actia nō possunt. Et
ita qualitas, qua Daemon, torquentis, veram
qualitatem, nō eēt virtutis, qd nō erudit suum
esse finale in ordine ad aliud.

Circa divisionem vide Act. citator: Actus
in quatuor speciebus dividitur: 1^a vocantur habi-
tum, & dispositionem: 2^a nalem primam, & im-
primam: 3^a partibilem qualitatem, & partem: 4^a
primam, & finem: sufficientia vō huius divisioni-
on, videri potest apud C. S. citator. Adver-
timus tō primam spem itinere eas qualitates,
qđ sunt primū operationi, supponere primam,
qualis est ois habitus, & sunt triū operationi,
qualis est ois actus vitalis: ad 2^{am} vō perti-
nere eas, qđ sunt primū primū operari, i. is-
tituer, oem potentem operari, qualis est ois

ordinantur ad motum localem, ut gravitas, & levitas:
nam oī qualitas, q̄ exclusa cū actione foret super-
flua, senset̄ ad ascendum primario ordinata.

**Colligit̄ 3° gratiam habitualem, et ca-
racterem sacramentalem ad 3^{am} sp̄m pe-
tinere, q̄ n̄ ordinantur ullo modo ad operationem,
s̄ ad ornatum anima: Charitas n̄, n̄ uer̄ gratia in-
currit ad actus supernales: Character aut̄ n̄ est p̄-
prie sp̄s, q̄ in sola quantitate reperit̄, nec est sp̄s
actiua, & passiua, neq̄ habitus, q̄ n̄ est p̄m 2^m ali-
cuius operarij supponens, nec est p̄m: qd̄ is n̄ sit sen-
sibilis, parum refert, hec n̄ videt̄ ualde extrinseca ē,
& n̄ est utilis ad oīem qualitatem 3^{ie} sp̄i. Penitentia aut̄
& asperitas ad sp̄m reuocantur, q̄ sunt positiones
equales, & inaequales p̄m quantitatij: raritas
n̄, & densitas reuocantur ad sp̄m hōi, ut pa-
ret ex d. 8. sect. 3. § 4^m conclusionum**

**Colligit̄ 4° in 4^a sp̄i nullam reperiri sp̄i-
am qualitatem, q̄ p̄a, s. sp̄s a & est or-
ganica, q̄ consistit in extensione per ordinem ad totum,
& tunc n̄ distinguit̄ ab unitate p̄m in se ordina-
tarum, & est situabilis, & tunc n̄ distinguit̄ à situ,
q̄ n̄ est aliud est, nisi habere p̄s taliter actu exten-
sas in toto. Ita Furr. utatur sect. 2. §. 13. & Ma-
gister meus Joannes de sup̄o in Met̄a d. 6. d̄ quantita-
te § ad 4^{am}. Actus in cum uulgo locutus posuit
hanc sp̄m qualitatis**

De varijs sp̄is, speciebus

Ideo prius agimus de potestate, quam de habitibus, quod in collectione præcedant habitus, in re tamen ipse habitus potestatem supponunt, ut patet ex dictis, et ideo non potestatem, quoniam Aristoteli ordinem servandum existimamus. In presenti quod est dubium esse potest, et deest aliqua potestatem de finito qualitatis, quod primario sit instituta ad agendum? Aliter coiter, quod potestatem motiva tam in seipso, quam in opere, si præcedat actionem, scilicet motum localem, est superflua; quod est instituta ad agendum.

2.^m est et deest aliqua potestatem et de finito qualitatis, quod est instituta ad recipiendum, quod licet debet pure passiva? Coiter negatur, quod superflua est in seipso potestatem, nisi aut nihil superfluum existit; quod non sit superflua, patet in dictione, quod nullum accipit, ammirabile, ad cuius receptionem requirantur qualitates pure passiva, ut ostendit Suarez d. 43. sect. 2. n. 5. Huiusmodi Potestatem s. Motus c. 11. dicitur potestatem pure passivam, et pure activam, et dicitur s. q. 1. et utriusque in agentem tamen, et actam tamen, et in sit agentem, et actam: ille locum est de qualibet potestatem, qualis est motus localis, non vero de sola potestatem definito qualitatis: hic vero locum est de sola potestatem activa, quod est sic varia, qualis est sensus, et sic libera qualis est botulus, et sic varia, quoniam libera, qualis est istud. Nec quod sit potestatem activa nisi aliqua passiva, quod est potestatem activa nisi esteductiva, non est opus est, quod illa potestatem sit pure passiva nisi in subiectis, cum subiecta sit s. subiectum, nam deueniendum est ad aliquam, quod sit s. instituta ad recipiendum, quod est motus prima, nisi ita in accione.

de potestati

Depositi nō ē tam manifesta repositio, nō
animus inter et repositio, q̄ oī qualitas
essentiā ē frā, de rōe aut primaria p̄cē, est informare,
nō uō informari: Un' nō uideor' p̄cē frā, qua pri-
mario ut informabilis, s̄ receptiua, non uō infor-
matua. Et ideo quantitas, cum sit frā auentia-
li, nō habet t. ^{ario} esse receptiuam actionis m̄lium, sed
esse extensiuam subiecti, s̄ occupatiuam loci, 2. uō
iconiūter rōe m̄cē, quam sequit', habet esse
receptiuam actionis.

3. ^m est, An deū aliqua pōā de oī re
qualitati, q̄ nec sit actiua, nec pas-
siua? De uigili pōā pot' esse q̄, nimirum de
resistiuā, de neutra, eē t̄ uisibilia: de uisib' in
q̄ negē, q̄ oī pōā resistiuā reali coincidit cum
actiua, t̄ passiuā, ut ostendit Suarez. d. 43. cita-
tas. sec. 1., qualis est resistētia, qua frigus ex-
pellit calorem ad eodē subiecto, t̄ illum repellit, ne
introducatur, illius uires diminuendō, ac debilitan-
dō. Resistētia uero negā nō est reale, et
positiuum, si aliqua incapācitas, t̄ pure negatiua,
t̄ priuatiua, sicut ferrum, t̄ cōlum resistit luci-
oni: q̄ resistētia t̄ aliq̄n' oriat' a duritie,
q̄ est qualitas p̄cēli, nō t̄ est ipsa durities, q̄
durities nō ordinat' t. ^{ario} ad resistēdam, s̄ ad conser-
uandam subiectam, ac q̄n' est t̄ s̄ spē qualitati.

Dein' non pot' dari pōā neutra p̄cēli,
q̄ pōā p̄cēli est qualitas ex nā sup̄pri-
mario ordinata ad suum actum, ac q̄n' neutriq̄
nō pot', cum sit essentiā actiua. Et uero sit

Admittenda in rebus passiva, t³ n^o sit passiva, s³ n^o nullius momenti: in qua qui afficit melius videtur t³ t³ h³ari, q^a passiva passiva, q^a non est per se l. ordinata ad actum, s³ habet aliquam aptitudinem, s. non repugnantiam, quasi concomitantem ad illum, videtur neutra nominanda, qualis est in celo ad motum circula^{re}m: et id in l. de celo c. 2. q. 3. diximus motum circula^{re}m absq^{ue} loquendo n^o esse celo n^oalem. Unde q^uo dicitur oem passivam esse nihil, intelligendum est n^o esse imperfectibilem, n^o vero n^o esse neutram, q^a bene pot^{est} passiva activa n^oali vere passiva neutra, ut patet ex dictis.

Denique de passiva violenta facilius est ratio, q^a illa passiva violenta, qua violenta est passiva, s³ ois violenta aut est appetitum activum, aut est passivum; q^a n^o est passiva aliqua passiva violenta, q^a nec sit passiva, nec activa. Si vero passiva violenta dicatur n^o repugnantia ad actum violentum, ut in lapide ad apertum, tum est aliquid negativum.

4° est, q^uo in rebus creatis dicitur passiva obedientia, per quam obediunt creatori, dum eas a se sumunt efficit sibi debitum, et sua virtute n^oali superioris p^{ro}utendo. Ceterum afficit, et sunt in Physica d. 2. sect. 14. et 163. de passiva obedientia passiva putat esse idem de fide. De activa exprimit id de p^{ro}utendo in Tridentino sessione 6. Can. 4. Si quis, inquit, dixerit liberum hominis arbitrium a deo motum, et excitatum, velut inanime q^uo dam nit^o ore agere, mere passivum se habere anathematizabit. Ita breviter utriusq^{ue} passiva est, q^a ca^{usa} n^oali neque efficit, neque recipit efficit, s. passivam supernaturalem per se cursum sibi debitum, s³ per

indebitam

indebitum; q^o simp^r n^o est potens illum efficere, & reci-
pere, nisi ignis est subita, & obediens Deo, ut ab ipso
elevator ad ep^u n^oali virtute superiore.

An vero pot^a obediens activa in o^e enti-
tate creata reperiat^r? C^oiter et^r affir^o
Suar. Sono 1. in 3° p^om d. 31. sect. 6. & De posteriori, et
Sono 3. d. 9. sect. 1. & 3° n^o, Albertinus 2° p^orio p^orio q.
1. dubio 1. n. 7., Sayus libro 5. t. sacramentarij in o^e
c. 3. a. 9. & Q^oo, Furt. citatus, & 177. et Alj 3° Su-
bium 2. Phy^o n^oo, traicm 4. de i^a efficienti q. 2. n. 40.
3° Fonsegr. q. Meta c. 1. q. 4. sect. 3. & Vicandum e, et
3° alio, q. in ijs tm^o rebus p^oiam obediens activa
recedunt, in quibus est aliqua virtus activa n^oali,
ly, et q^o hanc in multis rebus creatis n^o agnosunt,
ideo illam in ijs reperiri infir^oant^r. P^oo:
ij snia, q^o pot^a obediens p^oisse fundat^r in subiecti-
one crea^a ad Deum, & oⁱ crea^a est Deo sub^o, q^o oⁱ
crea^a habet p^oiam obediens, ut n^o Deo elevator
ad quemlibet ep^um, qui n^o repugnet, p^ocedendum.

C^ois quoque snia est p^oiam obediens
esse ipsammet entitatem rei put subiecti^o di-
n^oe voluntati, imperia ad recipiend^o, & p^oiciend^o q^oq^o n^o
involuit i^a d^oem. Ita Suar. ubi d^o dicta d. 31. sect. 6.
& De on^o, et d. 9. citata in eod^o &, et in Meta d. 43.
sect. 4. n. 16. cum Caetano 1. p. q. v. a. 1., Medina l. 2.
q. 3. a. ultimo, Sayus, et Furtado citatus. P^oo:
pot^a esse negat^a, pot^a n^o ad ep^um realeon, et positivum n^o
pot^a esse negat^a: dein^o n^o est aliqua entitas, sive
qualitas superaddita, q^o n^oali, esse n^o pot^a, ut p^oet,
si sit supern^oali, & ab illa tm^o p^ocedet actio, & ab illa

sit ex à subto eleuato, ab illa scilicet pcedere n' pot, q' ante
 nit effiaret subton, acqin' se haberet, ut q'dam in a-
 nime i' definitionem Conclij, nec reuera eleuaret,
 q' est i' suppositionem: si pcederet ab utroque sit
 iam sequit' intentum, q' in n'is uocamus p'iam
 obediãlem indistinctam ab entitate rei, 2° cap.

2° q' sublata quacunque entitate ad-
 huc ois crea est subta, et obediẽti deo,
 et reuera p'ia obediẽtia h' passiuã n' pot esse
 dista à subto, q' i' illa p'ia passiuã e'et nãli, et
 supernãli; si nãli, de illa e'et eadem q' i' si sup-
 nãli, iam reciperet in subto n' eleuato per ali-
 am p'iam distam, acqin' iam daret' p'ia obediãli
 passiuã indistinctã ab entitate nãli ipsius sub-
 to, q' e'et.

Ob 1° i' hanc uem doãem, q' i' b' d' q'
 nit pot nati pcedere, q' nullam habet
 effiãtatem, et uirtutem pductiuã; q' q' d' d' d' d'
 illud uocat in p'iam aliuã pductioni, n' poterit illi
 u'p'ari. Coiter dist'inguit 1^m uem, dicendo,
 q' n' habeat uirtutem pductiuã nãli, habeat
 in uirtutem obediãlem et pductiuã: qua
 q' est uirtus nãli, si spectemus entitatem, su-
 pernãli, nã; si spectemus actionem, e'et nã, q'
 actio, et effiã, p'ia obediãli, est supernã-
 li.

Ob in 2° q' i' illa uirtus pductiuã,
 quam dicimus obediãlem, erat in re
 ante eleuationem, et n' erat, si erat, iam dabi-
 tr in nã a l' d' p'iam ex se pductiuã aliuã, a' d'

supernãli